

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 152/07-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. B., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA - 4 E 216/2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Karola Ponického o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2006 doručená sťažnosť Ing. K. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA - 4 E 216/2002.

Sťažovateľ uviedol, že je účastníkom konania (v procesnom postavení oprávneného), ktoré začalo v roku 2002. Podľa neho dochádza v tomto konaní k priet'ahom, pričom poukazuje na to „... že vec nie je tak právne zložitá, aby ju bolo potrebné riešiť v tak dlhom časovom slede...“

Dôvody nekonania súdu nepoznám. Vinou postupu súdu sa ocitám v dlhoročnej právnej neistote.

S poukazom na vyššie ozrejmiený stav postrádam právnu ochranu garantovanú Ústavou SR. Dlhodobu žijem v právnej neistote. Celá záležitosť ma dlhodobu zaťažuje, som z nej nervózny. Ku dňu podania tejto sťažnosti som vynaložil nemalé finančné prostriedky na bránenie práva (Cestovné výlohy, súdne poplatky, advokátske poplatky, telefónne účty, poštovné, strata času atď.). Súdne konanie generálne rozporuje zásadu hospodárnosti súdneho procesu.

Vinou neriešenia spomínanej causy sústavne žijem v strese, čo sa negatívne prejavuje na mojom zdravotnom stave a na zhoršení medziľudských vzťahov v mojej rodine. Trpí tým kvalita môjho osobného života.

Z vyššie uvedených dôvodov uplatňujem aj nárok finančnej satisfakcie“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol: „... Celú záležitosť som sa pokúšal riešiť sťažnosťou adresovanou predsedovi označeného súdu zo dňa 6. decembra 2004 a zo dňa 14. augusta 2006...“

Ďalej som sa záležitosť pokúšal riešiť sťažnosťou adresovanou Ústavnému súdu Slovenskej republiky... Sťažnosť som doručil osobne dňa 07. 02. 2005. Dňa 29. 05. 2005 mne bolo doručené Uznesenie Ústavnému súdu Slovenskej republiky číslo IV. ÚS 74/05-10 zo dňa 16. marca 2005... moju sťažnosť zo dňa 03. 02. 2005 odmietol pre neprípustnosť... Aj napriek skutočnosti, že od dňa doručenia Uznesenia Ústavnému súdu Slovenskej republiky... uplynul jeden rok a sedem mesiacov Okresný súd v Rimavskej Sobote vo veci nekoná...“

Z uvedených dôvodov navrhol, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví:

„1. Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní sp. zn. RA – 4 E 216/2002 vedenom na Okresnom súde v Rimavskej Sobote porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Rimavskej Sobote prikazuje, aby v konaní sp. zn. RA – 4 E 216/2002 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume Sk 40.000.-, slovom štyridsať tisíc korún slovenských, ktoré je porušiteľ práva povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti Nálezu ústavného súdu SR k rukám sťažovateľa.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva trovy právneho zastúpenia právnejmu zástupcovi sťažovateľa vo výške vyčísleného osobitným podaním.“

II.

Z pripojenej dokumentácie, vyžiadaného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. RA - 4 E 216/2002 a zo spisu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 74/05 vyplýva:

Sťažovateľ podal 11. júna 2002 Okresnému súdu Rožňava „*Žalobný návrh na výkon rozhodnutia o vydanie veci*“. Keďže sťažovateľ uvedený návrh podal na miestne nepríslušnom súde, postúpil tento súd vec bezodkladne Okresnému súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“), ktorému bol doručený 13. júna 2002.

Okresnému súdu 28. júna 2002 sťažovateľ listom oznámil, že od 1. júla 2002 sa bude dlhodobo zdržiavať mimo územia Slovenskej republiky a návraty do miesta trvalého bydliska odhaduje asi na 1-krát mesačne. Ďalej v liste uviedol, že okrem „... *neplnoletých detí nemám v K. žiadnu dôveryhodnú osobu, ktorú by mohol poveriť preberaním mojej korešpondencie. Pre insolventnosť si nemôžem dovoliť zaplatiť advokáta ani komerčného právnik. Na základe horeuvedeného Vás žiadam, aby ste aktuálnej situácii prispôbili*

komunikáciu a spôsob korešpondencie s mojou osobou. Prehlasujem, že mám záujem horeuvedenú vec vysporiadať za mojej osobnej účasti“.

Keďže sťažovateľ nezaplatil pri podaní návrhu súdny poplatok, okresný súd ho uznesením sp. zn. 4 E 216/2002 zo 16. augusta 2002 vyzval, aby tak urobil v lehote ôsmich dní. Citovaným uznesením ho zároveň s poukazom na ustanovenie § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyzval, aby svoj návrh špecifikoval, pretože v ňom nie je konkrétne uvedené, vydania ktorých vecí sa domáha, a tiež, aby ho doplnil o potrebný počet rovnopisov.

V nadväznosti na uznesenie okresného súdu zo 16. augusta 2002 požiadal sťažovateľ podaním z 9. septembra 2002 (ktoré v zmysle jeho obsahu označil ako odvolanie) s poukazom na svoju nepriaznivú sociálnu situáciu o oslobodenie od súdnych poplatkov. Vo vzťahu k požiadavke špecifikácie nárokov sťažovateľ uviedol, že nároky, ktorých sa svojím návrhom v tomto konaní domáha, sú podľa neho dostatočne konkrétne a odôvodnené.

Od 13. septembra 2002 (keď bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa z 9. septembra 2002) bol ďalší úkon vo veci vykonaný až takmer po devätnástich mesiacoch (30. marca 2004). Išlo o dožiadanie adresované Obvodnému oddeleniu Policajného zboru K. (ďalej len „obvodné oddelenie“), ktorým ho okresný súd požiadal o doručenie zásielky sťažovateľovi, a to listu a tlačiva o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch na účely žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Na dožiadanie okresného súdu odpovedalo obvodné oddelenie 11. júna 2004 a uviedlo, že sa sťažovateľovi na adrese jeho trvalého pobytu zásielku nepodarilo doručiť („nikto neotváral“), a preto bola vrátená okresnému súdu.

Dňa 10. mája 2004 okresný súd požiadal Register obyvateľov Slovenskej republiky Banská Bystrica (ďalej len „register“) o oznámenie miesta trvalého pobytu sťažovateľa. Podľa oznámenia registra zo 14. mája 2004 k zmene miesta trvalého pobytu sťažovateľa nedošlo.

Okresný súd 23. júna 2004 zisťoval údaje o pobyte sťažovateľa prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K., ktorý mu však listom z 8. júla 2005 oznámil, že jeho trvalý pobyt mu nie je známy.

Ústavný súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 15 ods. 2 písm. j) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane prechodu správy majetku štátu, práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných právnych vzťahov a práv a povinností z osobitných vzťahov sudcu k štátu prešli k 1. januáru 2005 z okresného súdu na Okresný súd Rimavská Sobota a napadnutá vec bola ďalej vedená pod sp. zn. RA - 4 E 216/2002.

V podaní zo 6. decembra 2004 doručenom Okresnému súdu Rimavská Sobota 7. januára 2005 označenom ako „Sťažnosť“ sťažovateľ okrem iného uviedol: *„Exekučné konanie je vedené od roku 2002 a aj napriek dlhodobejšiemu časovému odstupu nie je dodnes právoplatne ukončené a môj nárok nie je vymožený. Ja sa vinou postupu súdu ocitám v dlhodobej právnej neistote. S poukazom na vyššie uvedený skutkový stav Vás žiadam, aby ste vo veci zjednali patričnú nápravu.“*

Na sťažnosť sťažovateľa na postup okresného súdu vo veci jeho návrhu na výkon rozhodnutia odpovedala predsedníčka Okresného súdu Rimavská Sobota 18. januára 2005 a okrem iného uviedla: *„Tlačivo na oslobodenie od súdnych poplatkov Vám nebolo možné doručiť, nakoľko ste Okresnému súdu v Revúcej síce oznámili, že sa dlhodobo nebudete zdržiavať v mieste trvalého bydliska, ale neoznámili ste adresu, na ktorú by Vám bolo možné doručovať písomnosti. Súd ďalej robil úkony týkajúce sa miesta Vášho bydliska, avšak bezúspešne. Keďže Vaša sťažnosť bola adresovaná z K., Okresný súd v Rimavskej Sobote bude vo veci ďalej konať a písomnosti Vám bude zasielať na uvedenú adresu.“*

Sťažovateľ doručil 7. februára 2005 ústavnému súdu sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA - 4 E 216/2002. Uznesením č. k. IV. ÚS 74/05-10 zo 16. marca 2005 ústavný súd sťažnosť odmietol pre neprípustnosť z dôvodu, že podanie sťažnosti predsedníčke Okresného súdu Rimavská Sobota jeden mesiac pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nie je možné považovať za využitie účinného prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Spis Okresného súdu Rimavská Sobota sa od 3. marca 2005 do 25. apríla 2005 nachádzal na ústavnom súde.

Sťažovateľ 11. marca 2005 doručil Okresnému súdu Rimavská Sobota vyplnené tlačivo k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Druhú sťažnosť na prietahy v konaní doručil sťažovateľ Okresnému súdu Rimavská Sobota 14. augusta 2006. Predsedníčka Okresného súdu Rimavská Sobota v odpovedi z 10. októbra 2006 poukázala na potrebu zisťovania pobytu sťažovateľa, ktoré predĺžilo konanie okresného súdu v predchádzajúcom období, na predloženie spisu ústavnému súdu, na poverenie z 12. mája 2005 dané zákonnou sudkyňou vyššej súdnej úradníčke na ďalší postup vo veci a v závere uviedla: „...*Rozhodnutie vo veci obdržíte v priebehu tohto mesiaca.*“

Následne Okresný súd Rimavská Sobota dožiadaniami zo 16. októbra 2006 zisťoval na úrade práce sociálnych vecí a rodiny, v sociálnej poisťovni a na krajskom riaditeľstve Policajného zboru majetkové pomery sťažovateľa na účely rozhodnutia o žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uznesením z 27. novembra 2006 Okresný súd Rimavská Sobota priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uznesením č. k. RA - 4 E 216/2002-43 zo 16. januára 2007 Okresný súd Rimavská Sobota zastavil konanie o výkon rozhodnutia podľa § 251 ods. 1 v spojení s § 372m ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 341/2005 Z. z., ktorým mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom od 1. septembra 2005 (ďalej aj „novela OSP“). Proti uvedenému uzneseniu podľa § 372m ods. 3 novely OSP nebol prípustný opravný prostriedok a nadobudlo právoplatnosť 12. februára 2007.

III.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal ústavný súd aj zo svojej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie právnej neistoty (III. ÚS 61/98). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravenému v čl. 48 ods. 2 ústavy súd

poskytuje len vtedy, ak bola ústavnému súdu podaná sťažnosť v čase, keď k namietanému porušovaniu práva ešte dochádza a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte trvá (napr. mutatis mutandis II. ÚS 387/06).

Ústavný súd si pri výklade „základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 138/02).

Ústavný súd konštatuje, že v čase doručenia sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu k namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu už nemohlo dochádzať. Podľa § 251 ods. 1 novely OSP boli vylúčené z konaní o súdny výkon všetky rozhodnutia okrem rozhodnutí o výchove maloletých detí. Preto nebolo v právomoci Okresného súdu Rimavská Sobota počnúc účinnosťou citovanej novely OSP vykonávať v posudzovanom konaní úkony smerujúce k nútenému výkonu rozhodnutia. Zároveň je potrebné uviesť, že zákonné dôvody pre zastavenie posudzovaného súdneho konania o výkon rozhodnutia boli naplnené 28. februára 2006 márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty od účinnosti novely OSP bez toho, aby sťažovateľ podal návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a oznámil podanie takéhoto návrhu Okresnému súdu Rimavská Sobota. Novela OSP a zastavenie konania pred Okresným súdom Rimavská Sobota sa žiadnym spôsobom nedotýka práva sťažovateľa podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2007